

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu

Źródło:

Samorząd Terytorjalny Rok 7 1935 nr 1-2, strony 227-229

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.

„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«

H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

dasze przeznaczone na kredyt komunalny. Stan poszczególnych fundusów przedstawiał się na 31 grudnia 1934 r. jak następuje:

a) Komunalny Fundusz Pożyczkowy . .	27.421.459,— zł.
b) „ „ Zapomogowy . .	418.022,— „
c) Drogowy Fundusz Pożyczkowy . .	6.687.438,— „
d) Fundusz Inwestycyjno - Budowlany . .	628.215,— „
e) „ na Rozbudowę Miast . .	105.426,— „
f) Fundusz Pracy	369.755,— „
Razem: .	35.630.314,— zł.

Z Funduszy tych udzielono pożyczek 34.029.011 zł., z czego powiatowym związkom samorządowym 16.989.080 zł., miastom 16.049.142 zł., innym instytucjom samorządowym 990.789 zł. Pozatem z Komunalnego Funduszu Zapomogowego wypłacono w 1934 r. 90 zapomóg na sumę 1.145.000 zł., z czego dla miast 39 zapomóg na sumę 547.000 zł., a dla powiatów 51 zapomóg na sumę 598.000 zł. Z Funduszu Pracy wypłacono 8 dotacyj dla Biur planów regionalnych na sumę 130.000 złotych.

Kredytu gotówkowego z funduszy własnych i z lokat Polski Bank Komunalny na dzień 31 grudnia 1934 r. udzielił 20.866.430 zł.

W dziale pożyczek pokaźne miejsce zajmują Komunalne Kasy Oszczędności. Polski Bank Komunalny finansował 122 K. K. O. Stan przyznanych K. K. O. kredytów dyskontowych w dn. 31 grudnia 1934 r. wynosił 7.307.250 zł.

Stan pożyczek długoterminowych obligacyjnych udzielonych przez Polski Bank Komunalny wynosił na 31 grudnia 1934 r. — 154 pożyczek na sumę 16.044.657 zł., z czego miastom udzielono 66 pożyczek na sumę 6.298.404 zł., powiatom 88 na sumę 9.745.870 zł. Zaległe raty od pożyczek obligacyjnych wynosiły na dzień 31 grudnia 1934 r. — 1.839.165 zł., w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyły się o 220.816 zł.

Polski Bank Komunalny wykazał w sprawozdaniu za 1934 r. 211.921 zł. czystego zysku. Zysk ten jest mniejszy niż w latach ubiegłych. Na zmniejszenie zysku wpłynęły odpisy wątpliwych pożyczek i strat na dłużnikach, papierach wartościowych oraz dalsze obniżenie pobieranych odsetek i prowizyj. Uzyskanie mimo tego wyżej wymienionego czystego zysku przypisać należy w znacznej mierze najdalej posuniętym oszczędnościom w wydatkach.

KOMUNALNY BANK KREDYTOWY W POZNANIU.

Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu jest instytucją powołaną przez Komunalny Związek Kredytowy, jako jego organ. Rozwój Komunalnego Banku Kredytowego przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

W dniu 31 grudnia	Kapitały własne	Wkłady	Kredyty udzielone komunom i K. K. O.	Sumy bilansowe	Czysty zysk
1924 r.	30	3.000	6.870	39.572	209
1925 r.	201	5.280	8.280	43.157	295
1926 r.	423	11.448	12.179	47.715	270
1927 r.	634	14.090	15.601	49.638	446
1928 r.	2.505	20.579	20.666	54.486	519
1929 r.	3.159	30.642	28.888	61.094	743
1930 r.	4.741	33.633	32.182	70.292	1.167
1931 r.	5.577	24.949	32.180	64.129	634
1932 r.	5.729	25.124	30.824	61.381	577
1933 r.	5.834	28.724	30.318	64.244	518
1934 r.	10.614	24.864	31.091	58.932	1.595

Z zestawienia tego widzimy poważny wzrost kapitałów własnych.

W 1934 r. wzrost ten wynosi blisko 5 milionów zł. Tłumaczy się to zawarciem przez Komunalny Bank Kredytowy nowej umowy z Ministerstwem Skarbu, mocą której sumy administrowane przez Bank na rachunkach wierzytelności przeszły na jego własność.

Wkłady w końcu 1934 r. zmniejszyły się w porównaniu z rokiem poprzednim o 3.859.648 zł. Spadek wkładów jest wynikiem przeniesienia blisko 4 milionów zł. z pozycji wkładów do rezerw i koniecznością spłaty oprocentowanego rachunku Ministerstwa Skarbu.

W zależności od terminu wypowiedzenia stan wkładów na dzień 1 grudnia 1934 r. przedstawiał się następująco:

1) Na rachunkach terminowych	zł. 15.633.694,—
2) „ „ à vista	„ 3.022.955,—
3) „ „ bieżących	„ 6.207.902,—

Razem: zł. 24.864.551,—

Stan kredytów gotówkowych z funduszków własnych na dzień 31 grudnia 1934 r. przedstawiał się następująco:

1) Weksle zdyskontowane	zł. 5.232.645,—
2) „ protestowane	„ 275.561,—
3) Pożyczki terminowe	„ 7.976.249,—
4) Rachunki bieżące	„ 3.492.888,—
5) Wkłady konwersyjne	„ 117.910,—

Razem: zł. 17.095.253,—

W dziale „Długoterminowe pożyczki“ Komunalny Bank Kredytowy wykazuje sumę 25.282.445 zł. Na sumę tą składają się pożyczki hipoteczne

udzielone różnym osobom i samorządom w sumie 17.303.682 zł. i pożyczki komunalne (gotówkowe) w sumie 7.978.762 zł.

Pomoc Komunalnego Banku Kredytowego dla związków samorządowych szła w trzech kierunkach:

1) udzielania w wypadkach pilnych i uzasadnionych kredytu przeważnie średnioterminowego. Udzielono takiego kredytu w sumie 1½ miliona złotych,

2) zamiany krótkoterminowych kredytów na długoterminowe, zapoczątkowanej już przed kilku laty. Bank skonwertował związkom samorządowym pożyczki krótkoterminowe na długoterminowe na sumę 16,1 milionów złotych,

3) zmniejszenia związkom samorządowym oprocentowania pożyczek przeważnie do 3 — 7%.

Czysty zysk Komunalnego Banku Kredytowego na skutek zwolnienia cichej rezerwy w związku z zawarciem wspomnianej wyżej umowy wynosił 1.595.225 zł., z czego 792.296 zł. włączono do funduszy zasobowych, które wzrosły do sumy 8.407.207 zł.

KOMUNALNE KASY OSZCZĘDNOŚCI.

Na dzień 31 grudnia 1934 r. istniało 366 komunalnych kas oszczędności, z czego było 228 powiatowych, 130 miejskich, 6 międzykomunalnych i 2 inne. Komunalne kasy oszczędności posiadały 55 oddziałów, 2 zbiornice, 2 wpłatnie, 13 zakładów zastawniczych oraz 3 kantory wymiany.

Rok 1934 komunalne kasy oszczędności zamknęły sumą bilansową, wynoszącą 927.817.000 zł. W porównaniu z 1933 r. suma ta wzrosła o 35.566.000 zł.

Kapitały własne kas w 1934 r. wykazały dalszy wzrost. Składają się na nie kapitały zakładowe, zasobowe i inne fundusze specjalne.

Kapitały zakładowe wynosiły w końcu 1934 r. 17.952.000 zł. Suma ta jest stosunkowo niewielka, gdyż niektóre kasy, zwłaszcza starsze na terenie województw południowych mają niskie kapitały zakładowe, ale mają duże już fundusze zasobowe.

Wogóle fundusze zasobowe wszystkich kas wynosiły na 31 grudnia 1934 r. 49.504.000 zł., z czego najwięcej (23.589.000 zł.) przypadało na województwa południowe, najmniej (3.831.000 zł.) na województwa centralne i wschodnie, gdzie komunalne kasy oszczędności działały zaledwie kilka lat.

Inne fundusze, jako to fundusze wyrównawcze lub o specjalnym przeznaczeniu wynoszą 15.097.000 zł.

Razem fundusze własne komunalnych kas oszczędności wynoszą 82.553.000 zł. Dochodzą tu jeszcze na terenie województw południowych fundusze emerytalne 8.774.000 zł., które mają jednak specjalne przeznaczenie.

Wkłady oszczędnościowe wynosiły w komunalnych kasach oszczędności 626.619.000 zł., na rachunkach bieżących 54.173.000 zł., razem 680.792.000 zł. W dziedzinie więc gromadzenia wkładów oszczędności-